

BUSINESS PLAN EUMEDION

STICHTING
CORPORATE
GOVERNANCE
ONDERZOEK VOOR
PENSIOENFONDSEN

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

INHOUDSOPGAVE	Blz.
1. SAMENVATTING	3
1.1 ACHTERGROND OPRICHTING EUMEDION	3
1.2 DOELSTELLING EUMEDION	5
1.3 VERWACHTE RESULTATEN VAN EUMEDION	5
2. MARKTANALYSE	7
2.1 INLEIDING	7
2.2 MOTIEVEN OPRICHTING EUMEDION: ONTWIKKELINGEN IN DE OMGEVING	8
2.3 BEOOGDE RESULTATEN	9
2.3.1 Dienstverlening	9
2.3.2 Belangenbehartiging	10
2.4 DEELNEMERS VAN EUMEDION	11
2.5 GEASSOCIEERDE DEELNEMERS	13
3. ALGEMEEN BELEIDSKADER	14
3.1 ORGANISATIE	14
3.2 DOELSTELLING	15
3.3 BELANGENBEHARTIGING	16
3.4 DIENSTVERLENING	17
4. MISSIE	18
5. BELEIDSPLAN 2006	19
5.1 INFORMATIEVERSTREKKING	19
5.2 BIJEENKOMSTEN	21
5.3 BELANGENBEHARTIGING	22
5.3.1 Europese wetgeving	22
5.3.2 Nederlandse wetgeving	23
5.3.3 Code Tabaksblad	24
5.4 ORGANISATIE EN BESTURING	25
6. FINANCIERINGSPLAN	27
6.1 BEGROTING VERSLAGJAAR 2006 EUMEDION	27
6.2 MEERJARENPLANNING	31
7. GOVERNANCE EN STRUCTUUR	34
7.1 INLEIDING	34
7.2 HOOFDLIJNEN GOVERNANCE EUMEDION	34

1. Samenvatting

1.1 Achtergrond omzetting naar EUMEDION

De afgelopen jaren heeft zich wereldwijd een aantal grootschalige boekhoudschandalen voorgedaan, waarbij een gebrekkige corporate governance structuur één van de oorzaken was. Fraude en corruptie, onvoldoende toezicht door commissarissen, hoge beloningsstijgingen bij slechte prestaties, en onvoldoende controle door accountants hebben geresulteerd in een vertrouwenscrisis op de kapitaalmarkten en bij het grote publiek. Er is veel vermogenswaarde bij beursgenoteerde vennootschappen verloren gegaan, hetgeen de beleggers grote schade heeft berokkend.

Onder invloed van deze gebeurtenissen zijn in veel landen de laatste jaren wetten aangepast en gedragscodes ontworpen om de corporate governance structuur van de beursgenoteerde vennootschappen te verbeteren. Parallel daaraan zijn de rechten van aandeelhouders uitgebreid. Op die wijze kunnen aandeelhouders zelf hun verantwoordelijkheid nemen in het geval van tekortschietend bestuur en toezicht. Vanwege de omvang van hun aandelenpakketten is de potentiële invloed van grote institutionele beleggers op de besluitvorming in de algemene vergadering van aandeelhouders groot. Institutionele beleggers hebben de fiduciaire verantwoordelijkheid jegens hun begunstigen of beleggers om zich te verdiepen in de corporate governance van de vennootschappen waarin zij (voornemens zijn te) beleggen. Daarnaast leeft in de maatschappij de verwachting dat vooral de institutionele beleggers gebruik gaan maken van de aandeelhoudersrechten, nu deze recentelijk zijn uitgebreid. In Nederland was de totstandkoming de Nederlandse corporate governance code (ook wel Code Tabaksblat genoemd) en de bijbehorende wetgeving een belangrijke katalysator voor de vergrote aandacht voor corporate governance.

Sinds 31 december 2004 heeft de Code Tabaksblat een wettelijke basis. Deze gedragscode bevat principes en best practice bepalingen om het bestuur van en het toezicht op de Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen te verbeteren. Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen dienen vanaf boekjaar 2004 in hun jaarverslag aan te geven in hoeverre zij de principes en best practice bepalingen van de code naleven. Niet-naleving van een principe of best practice bepaling dient te worden gemotiveerd. Over de

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

mate van naleving van de code moeten de beursgenoteerde vennootschappen verantwoording afleggen aan de algemene vergadering van aandeelhouders. De Commissie Tabaksblat en het kabinet verwachten van vooral de institutionele beleggers dat zij er op toezien dat de beursgenoteerde vennootschappen dat op een prudente wijze doen. Om deze rol te kunnen waarmaken zijn aan aandeelhouders – via de code en via wetgeving – meer zeggenschapsrechten toegekend. De aandeelhouders kunnen hun stem beter dan voorheen laten gelden en de vennootschap waarin wordt belegd aanspreken op het gevoerde beleid. Door middel van *engagement* hebben vooral de institutionele beleggers de mogelijkheid bezwaar te maken tegen een gebrekkige corporate governance structuur van de vennootschap. Er kan invloed worden uitgeoefend op het bestuur en de raad van commissarissen om de corporate governance structuur te wijzigen en/of de code beter na te leven. Eumedione rechten leiden derhalve tot Eumedione plichten voor de institutionele beleggers. Dit wordt door de code onderstreept. De code bevat voor institutionele beleggers best practice bepalingen betreffende de transparantie over hun stembeleid en de verantwoording over de uitvoering van dit beleid en het stemgedrag tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders. Daarnaast bevat de code het principe dat institutionele beleggers bereid zijn om een dialoog met de beursgenoteerde vennootschappen aan te gaan over bijvoorbeeld de afwijkingen van de code.

De code richt zich ten aanzien van institutionele beleggers niet alleen tot de pensioenfondsen, maar tot alle institutionele beleggers, dus ook tot de commerciële vermogensbeheerders, beleggingsinstellingen en verzekeringsmaatschappijen. Een toenemend aantal van hen heeft inmiddels corporate governance tot een belangrijk onderdeel van het beleggingsbeleid verklaard.

Bovenstaande ontwikkelingen zijn voor het bestuur van de Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen (SCGOP) aanleiding geweest de stichting om te vormen tot een stichting waaraan niet alleen pensioenfondsen, maar *alle* institutionele beleggers, van klein tot groot, deel kunnen nemen. Hiervoor wordt SCGOP omgezet in EUMEDION. Deze verbreding van de basis van SCGOP is een prima mogelijkheid corporate governance vanuit het perspectief van de Nederlandse institutionele beleggers op een hoger niveau te tillen. Dit is op termijn bevorderlijk voor de prestaties van de beursgenoteerde vennootschappen én dus uiteindelijk ook voor de institutionele beleggers zelf. Steeds meer onderzoeken wijzen op een

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

positieve relatie tussen goede corporate governance en de bedrijfsresultaten en risicovermindering.

1.2 Doelstelling EUMEDION

EUMEDION stelt zich ten doel het vanuit de verantwoordelijkheid van in Nederland gevestigde institutionele beleggers onderhouden en doorontwikkelen van goede corporate governance en het bevorderen van de acceptatie en naleving van standaarden hiervan door beursgenoteerde vennootschappen en institutionele beleggers, met name in Nederland en Europa.

EUMEDION tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- het bevorderen van overleg tussen institutionele beleggers onderling en met beursgenoteerde vennootschappen en hun representatieve organisaties,
- overleg met de Nederlandse overheid, instellingen van de Europese Unie, andere relevante autoriteiten en brancheorganisaties,
- het beïnvloeden van wet- en regelgeving,
- dienstverlening op het terrein van corporate governance aan haar deelnemers,
- overige activiteiten die voor het doel van EUMEDION bevorderlijk zijn.

EUMEDION beoogt geen winst te maken. Hoewel EUMEDION net als SCGOP de stichting als rechtsvorm heeft, heeft zij veel kenmerken van een vereniging. Zo heeft de Vergadering van Deelnemers een vaststellingsrecht ten aanzien van het jaarlijkse beleidsplan (inclusief begroting), een goedkeuringsrecht ten aanzien van de jaarrekening, de bevoegdheid het Algemeen bestuur elk jaar decharge te verlenen over het gevoerde beleid en de mogelijkheid om het gehele Algemeen bestuur te ontslaan. Iedere deelnemer heeft één stem.

1.3 Verwachte resultaten van EUMEDION

De professionalisering en verbreding van het huidige SCGOP tot EUMEDION resulteert in een nog beter functionerend platform met een duidelijke en krachtige visie op het gebied van corporate governance. EUMEDION verwacht dat de vergroting van de dienstverlening en belangenbehartiging leidt tot een toename van het aantal deelnemers. EUMEDION opereert als dienstverlener richting haar deelnemers en als belangenbehartiger richting de beursgenoteerde vennootschappen en beleidsmakers. EUMEDION zal de bewustwording onder haar deelnemers van het belang van corporate governance stimuleren, haar

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

deelnemers bijstaan bij het formuleren van een stembeleid, hen van actuele corporate governance ontwikkelingen bij beursgenoteerde vennootschappen en op het terrein van wet- en regelgeving op de hoogte stellen, hen een platform bieden om te overleggen over zowel corporate governance zaken in het algemeen als bij de individuele beursgenoteerde vennootschappen en het bevorderen van een goed en efficiënt aanbod van diensten op het gebied van corporate governance door gespecialiseerde aanbieders. EUMEDION verwacht dat met deze bewustwording, kennisvergroting en kostenreductie ten eerste de aanwezigheid van de institutionele beleggers op de algemene vergaderingen van aandeelhouders wordt verhoogd. Met de hogere aanwezigheidsgraad van aandeelhouders legitimeert de algemene vergadering van aandeelhouders haar rol als correctiemechanisme voor falend bestuur en toezicht meer en kan zij deze rol ook beter waarmaken. Ten tweede leidt de blijvende aandacht voor verbetering van de corporate governance bij de beursgenoteerde vennootschappen naar verwachting tot een verbeterd rendement/risicoprofiel van de vennootschappen waarin wordt belegd. Hiervan profiteren niet alleen de achterliggende begunstigen en beleggers van de institutionele beleggers, maar de beursgenoteerde vennootschappen zelf ook. Tot slot leidt de verbreding en professionalisering van SCGOP tot EUMEDION tot een eenduidiger en effectiever lobby- en adviesorgaan voor politiek en brancheorganisaties, dat de stem van de verschillende soorten van institutionele beleggers op het terrein van corporate governance vertegenwoordigt. De wensen van de institutionele beleggers op het terrein van corporate governance kunnen op deze wijze nog beter voor het voetlicht worden gebracht.

2. Marktanalyse

2.1 Inleiding

SCGOP heeft met de inwerkingtreding van de Code Tabaksblat en de wettelijke uitbreiding van de aandeelhoudersrechten de gelegenheid zich op Eumedion te positioneren, rekening houdend met het gewijzigde en nog wijzigende corporate governance klimaat. De uitgangspositie van SCGOP is daarbij goed te noemen. Als sterke punten van SCGOP zijn te noemen:

- SCGOP wordt algemeen aanvaard als *het* pensioenfondsenplatform voor corporate governance in Nederland. De lange historie en goede staat van dienst hebben hier aan bijgedragen. SCGOP was mede-initiatiefnemer van de Commissie Tabaksblat, die de Code Tabaksblat heeft opgesteld. Deze code voldoet ruim aan de algemene internationale corporate governance standaarden.
- SCGOP is goed bekend bij de grote pensioenfondsen. De deelnemers vertegenwoordigen ongeveer tachtig procent van het pensioenfondsenkapitaal. SCGOP is voor pensioenfondsen dus een representatieve organisatie.
- SCGOP is ook in het buitenland in toenemende mate bekend.

Desalniettemin kent SCGOP een aantal kwetsbaarheden. Te noemen zijn:

- Op de naleving van de Code Tabaksblat wordt hoofdzakelijk aangedrongen door enkele grote pensioenfondsen. De rest van de pensioenfondsen laat zich op de aandeelhoudersvergaderingen nog maar weinig zien.
- SCGOP heeft te weinig capaciteit en budget om haar rol van het belangrijkste platform op corporate governance gebied effectief in te vullen en zichtbaar te maken, waardoor de externe invloed afneemt.
- De naamsbekendheid van SCGOP bij het bredere publiek is nog niet groot.
- Het gebrek aan naamsbekendheid kan een probleem worden bij het werven van Eumedion leden. SCGOP heeft haar leden op dit moment met name onder de grote pensioenfondsen.
- De media zien SCGOP nog niet als spreekbuis voor de pensioenfondsen op het terrein van corporate governance.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Teneinde de sterke punten van SCGOP te behouden en de kwetsbaarheden het hoofd te bieden, heeft het SCGOP-bestuur zich bezonnen op de toekomst en geconcludeerd dat het huidige momentum dient te worden benut om de organisatie te professionaliseren en te verbreden, in de zin dat ook vermogensbeheerders, verzekeringsmaatschappijen en beleggingsinstellingen deelnemer kunnen worden. Hiervoor wordt SCGOP omgezet in EUMEDION.

2.2 Motieven oprichting EUMEDION: ontwikkelingen in de omgeving

De volgende ontwikkelingen in de omgeving van SCGOP hebben bijgedragen aan het besluit om SCGOP om te zetten in EUMEDION. Ten eerste hebben zich de afgelopen tijd in binnen- en buitenland grote problemen bij een aantal grote vennootschappen voorgedaan, die mede werden veroorzaakt door gebreken in de corporate governance structuur. Institutionele beleggers hebben hierdoor grote vermogensverliezen geleden. SCGOP heeft geconcludeerd dat het onderwerp corporate governance niet uitsluitend aan de beursgenoteerde vennootschappen kan worden overgelaten. Institutionele beleggers dienen de vennootschappen waarin zij beleggen zelf aan te sporen de corporate governance te verbeteren. Samenwerking tussen institutionele beleggers is hierbij nuttig. Deze samenwerking is gedeeltelijk gerealiseerd, maar kan verder worden verbeterd. Institutionele beleggers en beursgenoteerde vennootschappen hebben hierbij overigens een gezamenlijk belang. Onderzoeken wijzen steeds meer op een positieve relatie tussen goede corporate governance en de prestaties van de vennootschappen dan wel een verminderde kans op Eumedione schandalen, met alle vermogenseffecten van dien.

Ten tweede beleggen steeds meer institutionele beleggers in aandelen. Institutionele beleggers beheren het geld van anderen. Institutionele beleggers hebben derhalve een fiduciaire plicht tegenover hun begunstigden of beleggers. Zij worden door die begunstigden en beleggers steeds vaker aangesproken om de vennootschappen waarin wordt belegd kritisch te volgen op het terrein van corporate governance.

Ten derde hebben aandeelhouders door de recente aanpassingen van de wetgeving en de totstandkoming van de Code Tabaksblat meer mogelijkheden gekregen om corrigerend op te treden. De Eumedione zeggenschapsrechten zijn toegekend vanuit de verwachting dat de

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

aandeelhouders, en dan met name de grote aandeelhouders, waaronder de institutionele beleggers, ook daadwerkelijk van deze Eumedione rechten gebruik gaan maken.

Tot slot kan een breed opgezette en onderling samenhangende belangenbehartiging op het terrein van corporate governance meerwaarde hebben. Goede corporate governance is een dynamisch proces, een kwestie van maatwerk en primair de verantwoordelijkheid van de organen van de vennootschap, waaronder de algemene vergadering van aandeelhouders. De opvattingen in de maatschappij en op de kapitaalmarkt gaan zo snel dat verwacht mag worden dat de huidige, algemeen geaccepteerde corporate governance standaarden in de toekomst regelmatig aanpassing behoeven. Een platform van institutionele beleggers op het terrein van corporate governance is dan het logische aanspreekpunt van zowel het beursgenoteerde bedrijfsleven als van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code, de politiek en maatschappelijke organisaties om de opvattingen van de institutionele beleggers te kennen.

2.3 Beoogde resultaten

De twee pijlers van de EUMEDION strategie zijn dienstverlening en belangenbehartiging.

2.3.1 Dienstverlening

Gebruikmaking van de zeggenschapsrechten verbonden aan de aandelen door de institutionele beleggers vereist in de eerste plaats kennis over de corporate governance vraagstukken van de beursgenoteerde vennootschappen. EUMEDION stelt zich ten doel een dienstverlening op het gebied van corporate governance aan *alle*, bij haar aangesloten, institutionele beleggers te bieden.

EUMEDION richt zich hierbij in eerste instantie op de Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen maar in toenemende mate ook op andere Europese beursgenoteerde vennootschappen, mede door het - in voorkomende gevallen - sluiten van allianties en door samenwerking met soortgelijke organisaties in het buitenland. Te noemen zijn de Association of British Insurers (ABI) en de National Association of Pension Funds (NAPF) in het Verenigd Koninkrijk, de European Fund and Asset Management Association (EFAMA), het Institutional Corporate Governance Network (ICGN) en de European Federation for Retirement Provision (EFRP).

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

De dienstverlening bestaat uit het bieden van een platformfunctie voor deelnemers, ter bespreking van corporate governance vraagstukken, het (laten) doen van onderzoek en het opstellen van best practices op dit gebied. EUMEDION ondersteunt voorts haar deelnemers bij het invullen van hun verantwoordelijkheid als institutionele belegger en hun rol als aandeelhouder, bijvoorbeeld door behulpzaam te zijn bij het opzetten van een stembeleid, het bieden van een effectieve infrastructuur voor contacten tussen institutionele beleggers, het organiseren van workshops en seminars, het uitgeven van brochures en Eumedionsbrieven en het bevorderen van een goed en efficiënt aanbod van diensten op het gebied van corporate governance door gespecialiseerde aanbieders. Ook zal aandacht uitgaan naar die beleggers die nog weinig ervaring hebben met corporate governance als onderdeel van hun beleggingsbeleid. EUMEDION rekent het tot haar taak om deze beleggers bewust te laten worden van het belang van goede corporate governance en het hebben van een stembeleid. Het is de verwachting dat institutionele beleggers die thans nog niet actief van hun aandeelhoudersrechten gebruik maken, zich aangetrokken voelen tot EUMEDION.

2.3.2 Belangenbehartiging

De belangenbehartiging is, kort gezegd, gebaseerd op het creëren van een gunstiger corporate governance klimaat vanuit de optiek van de in Nederland gevestigde institutionele beleggers. EUMEDION streeft naar een betere corporate governance structuur van de beursgenoteerde vennootschappen in Nederland en in de overige Europese landen en naar de versterking van de positie van de aandeelhouder. Hierin liggen twee onderscheiden velden. Het eerste veld zijn de vennootschappen waarin wordt belegd. De aandacht wordt gericht op die beursgenoteerde vennootschappen waar actuele en materiële corporate governance zaken spelen en/of waar geaccepteerde corporate governance standaarden op flagrante wijze worden geschonden. Met de betreffende beursgenoteerde vennootschappen wordt – zo mogelijk - vroegtijdig contact gezocht. EUMEDION staat vervolgens open om door middel van een dialoog een aanvaardbare oplossing te vinden. Mocht de dialoog niet tot een bevredigende oplossing leiden, dan zal EUMEDION de aangesloten deelnemers enthousiasmeren op de aandeelhoudersvergadering het woord te voeren en/of door middel van het stemgedrag het ongenoegen kenbaar te maken. EUMEDION heeft zelf geen actieve rol op het gebied van stemmen en woordvoering op de aandeelhoudersvergadering. Indien opportuun en wenselijk wordt gefaciliteerd dat de bij EUMEDION aangesloten deelnemers in individuele gevallen ook overleg voeren met andere (groot)aandeelhouders, zoals

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

bijvoorbeeld buitenlandse beleggers en de Staat, en met de belangenorganisatie van particuliere beleggers, de Vereniging van Effectenbezitters (VEB).

Het tweede terrein is dat van de wetgeving en de Code Tabaksblad. EUMEDION is *het* orgaan dat de belangen van de institutionele beleggers op het terrein van corporate governance in politiek Den Haag en Brussel behartigt. Voorstellen tot aanpassing van de Nederlandse wetgeving, voorstellen voor Europese richtlijnen op het terrein van corporate governance en eventuele voorstellen tot aanpassing van de Code Tabaksblad zullen kritisch worden beoordeeld vanuit de positie van de institutionele beleggers. De conclusies in de monitoring rapporten van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code worden nauwkeurig bestudeerd. Eventuele wensen voor aanpassingen van de Code en/of *guidance* worden aan de Monitoring Commissie kenbaar gemaakt. EUMEDION zal zich inzetten voor een sterke aandeelhoudersvertegenwoordiging in de aangekondigde ad hoc commissie (voorzien in 2008) die de Code integraal zal evalueren en eventueel voorstellen kan doen om de Code aan te passen.

2.4 Deelnemers van EUMEDION

EUMEDION stelt zich open voor *alle* institutionele beleggers, zowel Nederlandse als buitenlandse. EUMEDION streeft er naar om zowel relatief kleine institutionele beleggers als de grote institutionele beleggers in haar ledenkring te hebben. Daarbij wordt gepoogd om de deelnemers uit alle takken van institutionele beleggers te enthousiasmeren: bedrijfstakpensioenfondsen, ondernemingspensioenfondsen, beleggingsinstellingen, vermogensbeheerders en verzekeringsmaatschappijen. Het imago moet daarbij niet één zijn van deelbelangen, belangentegenstellingen, maar van gezamenlijk belang en belangencongruentie. Het moet vanzelfsprekend zijn dat institutionele beleggers deelnemer worden van EUMEDION.

Hieronder is het potentieel aantal deelnemers van EUMEDION in kaart gebracht, alsmede het aantal reeds bij SCGOP aangesloten deelnemers:

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

	aantal	belegd vermogen
Nederlandse pensioenfondsen		(mrd euro, ultimo 2004)
Ondernemingspensioenfondsen	706	.
Bedrijfstakpensioenfondsen	105	.
Beroepspensioenfondsen	14	.
Totaal	825	539
Hiervan SCGOP deelnemer	34	390
Extern vermogensbeheer voor Nederlandse pensioenfondsen		
Beheerders	50 à 60	320
Hiervan SCGOP deelnemer	6	ca 80
Beleggingsinstellingen		
Beheerders	30	100
Hiervan SCGOP deelnemer	0	0
Levensverzekering		
Aanbieders	100	270

Er zijn naar schatting vijftien pensioenfondsen met een belegd vermogen van circa € 1 miljard of hoger, die nog geen SCGOP deelnemer zijn. In totaal gaat het bij deze 15 fondsen om circa € 40 miljard aan belegd vermogen. Het spreekt voor zich dat deze fondsen actief worden benaderd voor deelnemerschap. Uiteraard worden ook de middelgrote en kleine fondsen benaderd. Opgemerkt zij dat veel kleine pensioenfondsen herverzekerd zijn, klant zijn bij vermogensbeheerders en verzekeraars en/of zelf beleggingsfondsen kopen.

Bij vermogensbeheerders zonder een verbinding met SCGOP, met een belegd vermogen van meer dan € 1 miljard, zijn er mogelijk circa 30 potentiële deelnemers van EUMEDION, met een totaalbedrag "assets under management" voor Nederlandse pensioenfondsen van circa € 200 tot € 250 miljard. Hierin zitten ook de Nederlandse vestigingen van buitenlandse vermogensbeheerders.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Uitgaande van een begroting van € 452.000 voor 2006, wordt gepoogd om een aantal Eumedione pensioenfondsdeelnemers aan te trekken en een twaalfstal “overige institutionele beleggers” (vermogensbeheerders, verzekeringsmaatschappijen en beheerders van beleggingsfondsen), waaronder ook een aantal buitenlandse institutionele beleggers. Het aantal deelnemers zal in de jaren daarna naar verwachting verder groeien, wanneer de toegevoegde waarde van EUMEDION daadwerkelijk zichtbaar wordt.

2.5 Geassocieerde deelnemers

EUMEDION nodigt de algemene belangenorganisaties van pensioenfondsen (Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen (VB) en de Stichting Ondernemingspensioenfondsen (OPF)), van verzekeringsmaatschappijen (Verbond van Verzekeraars) en van beleggingsinstellingen (Dutch Fund Association (DUFAS)) om geassocieerd deelnemer te worden. EUMEDION heeft met de geassocieerde deelnemers regelmatig contact, voor bijvoorbeeld gezamenlijke belangenbehartiging en uitwisseling van informatie. Geassocieerde deelnemers hebben voorts toegang tot de Vergadering van Deelnemers, maar hebben daarin geen stemrecht. Zij kunnen geen zitting nemen in het Algemeen of Dagelijks Bestuur van EUMEDION, maar kunnen door het Algemeen of Dagelijks Bestuur wel op ad hoc basis worden uitgenodigd een bestuursvergadering bij te wonen. Zij kunnen ook worden uitgenodigd te participeren in de commissies van EUMEDION, ontvangen de verslagen van de vergaderingen van het Algemeen bestuur, de Eumedionsbrieven en persberichten, en zullen worden uitgenodigd voor symposia en seminars. Van de geassocieerde deelnemers wordt verwacht dat zij hun “achterbannen” enthousiasmeren deel te nemen aan EUMEDION.

3. Algemeen beleidskader

Het beleid van EUMEDION, uitgewerkt in jaarlijkse beleidsplannen, zal gebaseerd zijn op de volgende uitgangspunten.

3.1 Organisatie

- EUMEDION is de representatieve en professionele vertegenwoordiger van de institutionele beleggers op corporate governance gebied met een duidelijke visie die overal waar nodig bekend dient te zijn. Dit houdt in dat EUMEDION zich profileert als het belangrijkste Nederlandse forum op het terrein van corporate governance voor de institutionele beleggers.
- EUMEDION zorgt voor een professionele organisatie die deskundig, efficiënt en snel haar taak vervult. Daartoe wordt het budget verhoogd en de organisatie verder uitgebreid.
- EUMEDION is onafhankelijk, ook van haar eigen deelnemers, die eventueel diensten aanbieden of dit tot hun taak rekenen. EUMEDION is alleen daar actief waar de deelnemers (primair vanuit de vermogensbeheerfunctie) dit wensen.
- EUMEDION bestuurders en deelnemers van EUMEDION vullen zelf voor het hen toevertrouwde vermogen hun corporate governance beleid als institutionele belegger in.
- Indien een pensioenfonds een klant/opdrachtgever is van een institutionele belegger, is sprake van een privé-relatie waarin het pensioenfonds zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen corporate governance beleid volgens de met de vermogensbeheerder gemaakte afspraken. Deze commerciële relatie valt niet binnen EUMEDION.
- EUMEDION bestuurders brengen het corporate governance beleid van EUMEDION zichtbaar in praktijk. Dit wil zeggen dat institutionele beleggers die in het bestuur van EUMEDION zijn vertegenwoordigd een voorbeeldfunctie hebben voor de overige deelnemers door zich in ieder geval te houden aan de principes en best practice bepalingen van de Tabaksblat Code die betrekking hebben op de institutionele beleggers.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Voorts wordt onder het zichtbaar maken van het EUMEDION beleid verstaan het uitdragen van het beleid van EUMEDION.

- Een EUMEDION bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang terstond aan de voorzitter en de overige leden van het bestuur. Een EUMEDION bestuurder neemt niet deel aan en is niet aanwezig bij de discussie en de besluitvorming over een onderwerp waarbij de bestuurder een tegenstrijdig belang heeft. De bestuurder met het tegenstrijdig belang kan eventueel afstand nemen van een besluit van het EUMEDION bestuur of beslissen zich te laten vertegenwoordigen door een derde waarvoor het tegenstrijdig belang niet geldt en die het belang van de betrokkene(n) kan behartigen.

3.2 Doelstelling

- De EUMEDION visie wordt bepaald door de fiduciaire verantwoordelijkheid van de institutionele belegger die handelt vanuit het belang van de achterliggende begunstigde of belegger. De visie wordt door het Algemeen bestuur van EUMEDION vastgesteld. De bij EUMEDION aangesloten institutionele beleggers zijn primair deelnemer vanuit hun onafhankelijke vermogensbeheerfunctie.
- Vanuit de verantwoordelijkheid van in Nederland gevestigde institutionele beleggers worden standaarden voor goede corporate governance onderhouden en doorontwikkeld en worden de acceptatie en de naleving van corporate governance standaarden door de beursgenoteerde vennootschappen en institutionele beleggers bevorderd. In de Nederlandse context is dit voor de institutionele beleggers thans hoofdstuk IV.4 van de Code Tabaksblat.
- EUMEDION bevordert het bereiken van betere corporate governance via zelfregulering waar mogelijk, doch – waar nodig – ook via verbeterde wet- en regelgeving in Nederland maar ook in het buitenland, in het bijzonder in Europa.
- EUMEDION wil bevorderen dat het gehele proces dat samenhangt met het stemmen op de algemene vergadering van aandeelhouders zo informatief en efficiënt mogelijk is en zonder belemmeringen kan plaatsvinden.

3.3 Belangenbehartiging

3.3.1 Belangenbehartiging richting beleidsmakers

- EUMEDION reageert adequaat en voortvarend op Eumedione ontwikkelingen op corporate governance gebied en neemt waar nodig stelling.
- EUMEDION draagt haar visie gevraagd en ongevraagd uit over en beïnvloedt wet- en regelgeving (incl. codes) op het gebied van corporate governance. Hieronder valt tevens het uitdragen van de EUMEDION visie aan en het adviseren van instellingen met wettelijke taken zoals de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en Euronext Amsterdam. De nadruk ligt hierbij op Nederland, de Europese Unie en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). De beleidsvoorbereiding en de uitvoering daarvan vinden gestalte in diverse commissies van EUMEDION. Concrete acties worden in een emailronde aan de leden van het Algemeen Bestuur voorgelegd. Het Dagelijks Bestuur besluit, maar raadpleegt het Algemeen Bestuur eerst als het onderwerp niet in het EUMEDION Beleidsplan voorkomt. De standpunten en acties worden aan alle deelnemers kenbaar gemaakt. Bij de beïnvloeding van de Europese wetgeving wordt, waar mogelijk, samengewerkt met het International Corporate Governance Network (ICGN), de Association Européenne des Institutions Paritaires (AEIP) en de EFRP. Beïnvloeding van de wet- en regelgeving buiten Nederland wordt overgelaten aan de zusterorganisaties (zoals de NAPF in het Verenigd Koninkrijk) in die landen. Met die zusterorganisaties onderhoudt EUMEDION, waar relevant, contacten.

3.3.2 Belangenbehartiging richting beursgenoteerde vennootschappen

- EUMEDION richt zich op die beursgenoteerde vennootschappen waar actuele en materiële corporate governance zaken spelen en/of op flagrante afwijkingen van de geaccepteerde corporate governance standaarden, welke door deelnemers kamerbreed als onacceptabel worden ervaren. Het Dagelijks Bestuur besluit over het zetten van concrete stappen richting de betreffende beursgenoteerde vennootschap. Directie en/of bestuur vertegenwoordigen EUMEDION bij de vennootschap. Het staat deelnemers vrij om zelf coalities te vormen voor gesprekken met individuele vennootschappen in Nederland en daarbuiten. EUMEDION heeft geen actieve rol op het gebied van stemmen en woordvoering op de algemene vergaderingen van aandeelhouders. Indien de dialoog met de betreffende vennootschap niet tot het gewenste resultaat heeft geleid, onderneemt

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

het Dagelijks Bestuur stappen om deelnemers te enthousiasmeren om op de algemene vergadering van aandeelhouders over de schendingen het woord te voeren en – uiteindelijk – via de stemming het ongenoegen kenbaar te maken. Het Bestuur en de Directie van EUMEDION onthouden zich van het publiekelijk naar buiten treden in dit verband, tenzij dit wordt gewenst door de deelnemers van EUMEDION.

- EUMEDION bevordert dat, indien opportuun, door deelnemers allianties worden gevormd om een efficiënte deelname aan de algemene vergaderingen van aandeelhouders te bewerkstelligen.

3.4 Dienstverlening

- De dienstverlening van EUMEDION is gericht op het waar mogelijk faciliteren van institutionele beleggers bij het stemmen op de aandeelhoudersvergaderingen, zodat een bijdrage kan worden geleverd aan de rol die institutionele beleggers als aandeelhouders spelen. EUMEDION volgt daartoe onder meer de corporate governance ontwikkelingen bij de beursgenoteerde vennootschappen en voorziet haar deelnemers van corporate governance informatie.
- EUMEDION helpt institutionele beleggers met minder ervaring in de beginfase bij het vergroten van kennis en ervaring op corporate governance gebied. Dat kan gebeuren onder andere door het organiseren van seminars, workshops en het verzorgen van voorlichting. Eén van de taken van EUMEDION is het vergroten van de bewustwording bij de op dit terrein minder ervaren deelnemers. Corporate governance dienstverleners zijn in het kader van hun commerciële activiteiten actief in deze markt; EUMEDION faciliteert dit doch verder staan de aanbieders geheel los van EUMEDION.
- EUMEDION organiseert tenminste jaarlijks een symposium over een actueel corporate governance onderwerp. EUMEDION kan organisaties vragen om dit symposium te sponsoren.
- EUMEDION bepaalt onderwerpen voor onderzoek op corporate governance gebied, brengt onderzoek in kaart of laat onderzoek verrichten dat de kwaliteit en naleving van goede corporate governance bevordert. Het betreft hier vooral fundamenteel onderzoek

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

naar het belang van een goede corporate governance. Het Algemeen Bestuur stelt hiervoor jaarlijks budget beschikbaar.

- EUMEDION bevordert dat er een kwalitatief goed en efficiënt aanbod van corporate governance diensten is, toegesneden op haar Nederlandse deelnemers door gespecialiseerde aanbieders. Het gaat hier onder andere om onafhankelijk research op corporate governance gebied, analyse van de agenda van de algemene vergaderingen van aandeelhouders, het uitbrengen van stemadvies, het uitbrengen van de stemmen en het deelnemen aan de algemene vergadering van aandeelhouders, als ook de controle op het meetellen van de uitgebrachte stem. EUMEDION monitort daartoe het nationale en internationale aanbod van kennis en dienstverlening op het gebied van corporate governance en vervult een attenderingsfunctie naar haar deelnemers terzake. Bovenstaande hoofdzakelijk gebaseerd op onderzoek van deelnemers en derden, deels eigen deskresearch. EUMEDION staat op deze wijze haar leden bij de keuze van een aanbieder. De directie kan daartoe beautyparades van aanbieders voor de deelnemers organiseren, kwaliteitsmetingen doen en op basis van schaalgrootte en expertise voor deelnemers een bulkkorting bedingen. Op verzoek van deelnemers kan EUMEDION diensten inkopen en tegen betaling (“at cost”) ter beschikking stellen aan die deelnemers.
- Indien de levering van corporate governance diensten door de hiervoor genoemde gespecialiseerde aanbieders niet bevredigend en/of ontoereikend is voor de deelnemers van EUMEDION, kan het gewenst of zelfs routine worden dat EUMEDION op verzoek van deelnemers zelf deze corporate governance diensten gaat aanbieden.

4. Missie

De missie van EUMEDION is het vanuit de verantwoordelijkheid van institutionele beleggers onderhouden en doorontwikkelen van goede corporate governance en het bevorderen van de acceptatie en naleving van standaarden hiervan door (beurs)vennootschappen en institutionele beleggers, met name in Nederland en Europa.

5. Beleidsplan 2006

Dienstverlening

EUMEDION is ingesteld op maximale dienstverlening aan de deelnemers. EUMEDION biedt haar deelnemers diensten aan op het gebied van corporate governance om hen te informeren over actuele corporate governance ontwikkelingen en om hen bij te staan bij het formuleren en uitvoeren van een eigen stembeleid. De volgende diensten worden aangeboden.

5.1 Informatieverstrekking

- Eumedionsbrief

EUMEDION stelt eens per maand een Eumedionsbrief op, met daarin de laatste ontwikkelingen op corporate governance ontwikkelingen in Nederland en in de Europese Unie. In de Eumedionsbrief wordt aandacht besteed aan opvallende zaken bij beursgenoteerde vennootschappen, standpunten van EUMEDION, nationale en Europese wetgevingsinitiatieven en ontwikkelingen rond de Code Tabaksblat.

- Global Proxy Watch

EUMEDION biedt de deelnemers een kosteloos abonnement aan op dit e-magazine. Het volgt de corporate governance ontwikkelingen wereldwijd en informeert over actuele onderwerpen die bij vennootschappen en beleggers spelen.

- Alert service

Wanneer binnen Nederland sprake is van corporate governance ontwikkelingen die van groot belang zijn voor de institutionele beleggers, dan worden de deelnemers hier terstond van op de hoogte gesteld. De ontwikkelingen kunnen zowel betrekking hebben op gebeurtenissen bij individuele beursgenoteerde vennootschappen (waarbij het accent ligt op de Nederlandse AEX- en Midcap fondsen) als op wet- en regelgevingsterrein. De alerts kunnen aanleiding geven tot verdere actie vanuit EUMEDION, uiteenlopend van het faciliteren van contacten tussen institutionele beleggers over de gebeurtenissen tot het opstellen van brieven richting beleidsmakers.

- Opbouw van een database corporate governance kenmerken beursgenoteerde vennootschappen

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

EUMEDION bouwt ten behoeve van haar deelnemers een database, met daarin de belangrijkste corporate governance elementen van de beursgenoteerde vennootschappen (zoals bestuursstructuur, onafhankelijkheid raad van commissarissen, beschermingsconstructies, etc.). Begonnen wordt met de Nederlandse AEX-, Midcap en Smallcap-index fondsen. Voorts worden daarin alle belangrijke corporate governance gebeurtenissen bij deze vennootschappen gedurende het boekjaar bijgehouden. Deze informatie kan voor de deelnemers van EUMEDION behulpzaam zijn bij het voeren van een goed onderbouwde discussie met het bestuur en de raad van commissarissen van de vennootschap buiten en op de aandeelhoudersvergadering.

- Handboek Corporate Governance

Het Handboek Corporate Governance, door de SCGOP in 2004 uitgegeven, wordt in 2006 herzien, naar aanleiding van de verbreding van de organisatie, de Eumedione huisstijl en de inwerkingtreding van Eumedione wet- en regelgeving. Het handboek biedt institutionele beleggers een hulpmiddel bij het opstellen van het eigen stembeleid en de rapportage daarover. Deelnemers krijgen het handboek kosteloos toegestuurd.

- Brochures

EUMEDION publiceert brochures over actuele onderwerpen, zoals de implicaties van bepaalde wetten en regels op het terrein van corporate governance voor de institutionele beleggers en Eumedione ontwikkelingen op de kapitaalmarkten.

- Overzicht van aanbieders van steminformatie

EUMEDION verschaft ten behoeve van haar deelnemers jaarlijks informatie over de verschillende aanbieders van steminformatie en bedingt, indien gewenst, waar mogelijk een bulkkorting op deze informatie.

- Onderzoek

Aan een universiteit of researchbureau wordt opdracht gegeven gericht onderzoek te doen naar een corporate governance onderwerp.

- Website

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

EUMEDION zet een website op, waarop de laatste ontwikkelingen op het terrein van corporate governance, nationaal en internationaal, worden weergegeven (alleen toegankelijk voor deelnemers). Er wordt een alerteringssysteem aangebracht, zodat deelnemers direct op de hoogte zijn van Eumedione berichten op de website. Via de website kunnen ook gerichte vragen aan EUMEDION worden gesteld. De vragen die via de website (en via de telefoon) worden gesteld, worden systematisch bijgehouden, zodat inzicht wordt verschaft in de informatiebehoefte van de deelnemers. Dit kan op zijn beurt weer een leidraad zijn voor de verdere verbetering van de informatieverschaffing en de dienstverlening door EUMEDION. De website bevat ook hyperlinks naar het 'corporate governance deel' van de website van de individuele deelnemers. Op het voor eenieder raadpleegbaar deel van de website worden de commentaren op wetgevingsinitiatieven, beleidsplannen e.d. gezet.

- Overig

Standaardbepalingen voor contractuele vastlegging van de verantwoordelijkheden van de custodian en de externe vermogensbeheerder voor de uitvoering van het stembeleid zijn kosteloos aan te vragen bij EUMEDION.

5.2 Bijeenkomsten

- Strategie aandeelhoudersvergaderingenseizoen

Voorafgaand aan het aandeelhoudersvergaderingenseizoen discussieert EUMEDION met haar deelnemers over (niet incidentgedreven) speerpunten en de te volgen strategie op de aandeelhoudersvergaderingen. Deze bijeenkomst vindt naar verwachting in december plaats.

- Evaluatie aandeelhoudersvergaderingenseizoen

Na het aandeelhoudersvergaderingenseizoen evalueert EUMEDION met haar deelnemers de belangrijkste en opvallendste zaken die op de verschillende aandeelhoudersvergaderingen aan de orde zijn geweest. Daarbij wordt ook bekeken in hoeverre er zich moeilijkheden hebben voorgedaan bij het uitbrengen van de stemmen en de eigen informatieverstrekking betreffende de uitvoering van het stembeleid. Ook de dienstverlening van EUMEDION wordt geëvalueerd. De evaluatie kan ook input opleveren voor eventuele lobbywerkzaamheden richting wetgever en/of Monitoring Commissie. Indien gewenst en opportuun worden hiervoor ook andere (groot)aandeelhouders uitgenodigd, zoals buitenlandse institutionele beleggers, de Staat, en ook de VEB. Deze bijeenkomst staat gepland voor eind juni.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

- Ad hoc bijeenkomsten over ondernemingen met flagrante corporate governance gebreken

Indien gewenst biedt EUMEDION een platform ter bespreking van de te volgen strategie door die institutionele beleggers die aandeelhouder zijn van de betrokken vennootschap. Indien opportuun, kan dit uitmonden in een gezamenlijk optrekken van de EUMEDION deelnemers op de betreffende aandeelhoudersvergadering. EUMEDION treedt als organisatie zelf niet op de betreffende aandeelhoudersvergadering op.

- Symposium

EUMEDION organiseert ten minste jaarlijks een symposium over een actueel corporate governance onderwerp.

- Overig

Op verzoek van de deelnemers of naar aanleiding van actuele ontwikkelingen kunnen bijeenkomsten worden belegd om de onderwerpen tussen deelnemers onderling te bespreken.

5.3 Belangenbehartiging

EUMEDION reageert gevraagd en ongevraagd op Eumedione wetgevingsinitiatieven vanuit Brussel en Den Haag en op de monitoring rapporten van de Monitoring Commissie en neemt zo nodig zelf het initiatief om draagvlak te creëren wetgeving en/of codebepalingen aan te passen. Voor 2006 staat een aantal belangrijke onderwerpen voor institutionele beleggers op de rol. EUMEDION zal met name de volgende voorstellen van commentaar voorzien:

5.3.1. Europese wetgeving

Europese richtlijn inzake aandeelhoudersrechten

De Europese Commissie zal naar verwachting eind 2005 een richtlijnvoorstel publiceren betreffende aandeelhoudersrechten. Het richtlijnvoorstel is van groot belang voor institutionele beleggers. Op basis van twee consultatiedocumenten kan worden opgemaakt dat de Europese Commissie een eind wil maken aan een aantal praktische en juridische barrières ten aanzien van het gebruik van het stemrecht door aandeelhouders en wordt de positie van de aandeelhouders op een aantal punten versterkt. Zo wil de Commissie onder andere de zogenoemde blokkeringsregelingen verbieden, krijgen aandeelhouders die een bepaald

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

kapitaalbelang vertegenwoordigen agenderingsrecht en wordt de minimumoproepingstermijn voor aandeelhoudersvergaderingen verlengd. EUMEDION steunt op hoofdlijnen deze voorstellen, maar zal er voorts op blijven aandringen dat ook de praktische barrières voor grensoverschrijdend stemmen door aandeelhouders moeten worden opgeruimd.

5.3.2 Nederlandse wetgeving

Invoeringswet Europese overnamerichtlijn

In 2006 zal de Tweede Kamer het wetsvoorstel ter uitvoering van de overnamerichtlijn behandelen. Dit is een voor institutionele beleggers belangrijk wetsvoorstel. Het wetsvoorstel bevat drie kernelementen. Ten eerste zal in Nederland het verplichte bod worden ingevoerd: een partij die de controle verwerft over een beursgenoteerde vennootschap (30% van de stemrechten) wordt verplicht een openbaar bod op alle aandelen uit te brengen. Ten tweede krijgen beschermingsconstructies een tijdelijk karakter: uiterlijk 6 maanden na het uitbrengen van een openbaar bod worden beschermingsconstructies ineffectief, wanneer de bieder op dat moment als gevolg van het bod 75% van het (oorspronkelijk) geplaatste aandelenkapitaal in handen heeft. Ten derde verliest certificering haar beschermende karakter: ook in (vijandige) overnamesituaties krijgen certificaathouders stemrecht. EUMEDION steunt dit wetsvoorstel en zal zich er voor inzetten dat deze elementen tijdens de parlementaire behandeling overeind blijven.

Wetsvoorstel betreffende elektronische communicatiemiddelen

De Minister van Justitie heeft in het voorjaar van 2005 een wetsvoorstel ter bevordering van het gebruik van elektronische communicatiemiddelen, zoals e-mail en internet, bij de besluitvorming in rechtspersonen naar de Tweede Kamer gestuurd. EUMEDION steunt dit wetsvoorstel, maar zou graag zien dat als onderdeel van het wetsvoorstel ook de zogenoemde registratiedatum wordt verlengd naar minimaal 30 dagen. Dit punt is bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakt.

Wettelijke verankering Tabaksblat-aanbeveling betreffende stembeleid institutionele beleggers

De Minister van Financiën heeft, naar aanleiding van een aanbeveling van de Commissie Tabaksblat, aangekondigd de institutionele beleggers wettelijk te verplichten een beleid te hebben inzake de uitoefening van zeggenschapsrechten, dit bekend te maken en jaarlijks verslag te doen van de uitvoering van dit beleid. EUMEDION ondersteunt dit voorstel. De

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

punten zullen waarschijnlijk worden opgenomen in het voorstel van de Wet op het financieel toezicht. EUMEDION zal de definitieve tekst bestuderen en haar commentaar kenbaar maken aan de Tweede Kamer.

Wetsvoorstel betreffende de introductie van onafhankelijk toezicht op de financiële verslaggeving van beursgenoteerde vennootschappen

Dit wetsvoorstel is in het najaar van 2005 ingediend. Op grond van dit wetsvoorstel zal de AFM actief toezicht gaan houden op de financiële verslaggeving van de beursgenoteerde vennootschappen. EUMEDION steunt dit wetsvoorstel, maar zal bij de Tweede Kamer onder andere aandringen op goede waarborgen om dubbel toezicht (van de AFM én van de accountant) te vermijden, op het behoud van een eigen ingang van aandeelhouders bij de Ondernemingskamer om misstanden in de financiële verslaggeving aan de orde te stellen en op een goede regeling bij de AFM hoe zij omgaat met signalen over de kwaliteit van de financiële verslaggeving die vanuit aandeelhouders aan de AFM zijn gegeven.

Uitwerking voorstellen uit de Nota Modernisering ondernemingsrecht

In het najaar van 2004 heeft de Minister van Justitie zijn Nota modernisering van het ondernemingsrecht naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarin werd onder andere een herziening van het structuurregime aangekondigd. Tot nu toe heeft dit niet geresulteerd in een concreet voorstel vanuit het Ministerie van Justitie. EUMEDION zal de voorstellen beoordelen vanuit de gedachte dat zij moeten bijdragen tot een verdere versterking en bescherming van de positie van de aandeelhouders.

5.3.3 Code Tabaksblat

Eind 2005 zal de Monitoring Commissie Corporate Governance Code (Commissie Frijns) het eerste monitoring rapport betreffende de naleving van de Code door de Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen publiceren. EUMEDION zal reageren op de conclusies van dit rapport en op eventuele vervolgacties.

5.4 Organisatie en besturing

Werven van Eumedione deelnemers en het onderhouden van contacten

EUMEDION stelt zich open voor alle institutionele beleggers. Aan de hand van het business plan worden eind 2005 institutionele beleggers met een vestiging in Nederland actief

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

benaderd om deelnemer te worden van EUMEDION. Directeur EUMEDION voert met deelnemers periodieke gesprekken over het functioneren van EUMEDION en de kwaliteit van de dienstverlening en belangenbehartiging. Hierdoor wordt het mogelijk een beter inzicht te krijgen in hetgeen de deelnemers van EUMEDION verlangen en ook hoe zij de activiteiten van EUMEDION waarderen. Ook met voor EUMEDION waardevolle externe contacten heeft de directeur regelmatig overleg, teneinde deze contacten te onderhouden en de standpunten van EUMEDION permanent onder de aandacht te brengen. Te denken valt hierbij aan regelgevers als de OESO, de Europese Commissie, het Europees Parlement, de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging in Brussel, het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Justitie, het Ministerie van Economische Zaken, de AFM, Euronext Amsterdam, de Monitoring Commissie en de Tweede Kamer, en met maatschappelijke organisaties. Naast de reguliere contacten met OPF, VB, DUFAS en het Verbond van Verzekeraars, betreft dit de Vereniging VNO-NCW, de Vereniging Effecten Uitgevende Ondernemingen (VEUO), de Vereniging van Effectenbezitters (VEB), het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA), het Nederlands Centrum van Directeuren en Commissarissen (NCD) en de vakverenigingen, en met internationale organisaties als het ICGN, het Global Institutional Governance Network (GIGN), de EFRP, de AEIP en het European Corporate Governance Institute (ECGI).

Secretariaat

De professionalisering van de organisatie en de uitbreiding van de werkzaamheden gaan gepaard met het aantrekken van één of twee beleidsmedewerkers. EUMEDION is voorlopig gehuisvest ten kantore van Stichting ABP te Schiphol. Het secretariaat, dat nu nog is gevestigd in Heerlen, wordt, uit overwegingen van slagvaardigheid en concentratie, ook overgebracht naar Schiphol. Om de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van EUMEDION te benadrukken worden de directie en het secretariaat na verloop van tijd geheel losgekoppeld van de deelnemers. Gestreefd wordt om dit eind 2006 te doen plaatsvinden.

Vorbereiding via commissies

De ruggengraat van de organisatie wordt gevormd door de verschillende commissies. EUMEDION kent een vijftal commissies: de Juridische Commissie, de Audit Commissie, de Onderzoekscommissie, de PR Commissie en de Evenementen Commissie. In de Juridische

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Commissie en in de Audit Commissie is de deskundigheid uit de deelnemerskring samengebald om beleid voor te bereiden dat uitmondt in de vaststelling van bestuursstandpunten. In de Onderzoekscommissie worden onderwerpen geïnterpreteerd voor uitbesteding voor nader onderzoek door universiteiten en voor het jaarlijkse symposium. De PR Commissie adviseert bij het opstellen van bestuursstandpunten en persberichten en stelt een communicatieplan op met concrete acties voor een volgend jaar. De Evenementen Commissie houdt zich bezig met de organisatie en voorbereiding van bijeenkomsten, zoals het symposium. Alle deelnemers van EUMEDION kunnen plaats nemen in één of meerdere commissies.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

6. Financieringsplan

6.1 Begroting verslagjaar 2006 EUMEDION

	Begroting optimistisch scenario 1/1-31/12 2006	Begroting pessimistisch scenario 1/1-31/12 2006
(Bedragen in €)		
BATEN		
<i>Contributies</i>		
Pensioenfondsen	244.500	200.000
Overige institutionele beleggers	201.500	150.000
Geassocieerde deelnemers	6.000	6.000
Totaal contributies	452.000	356.000
<i>Producten en diensten</i>		
Opbrengst verstrekking steminformatie	50.000	50.000
Totaal producten en diensten	50.000	50.000
<i>Overige baten</i>		
Rente inkomsten	-	-
Totaal overige baten	-	-
Totaal baten	502.000	406.000
LASTEN		
<i>Kosten</i>		
Personeelskosten	220.000	180.000
Huisvestingskosten	50.000	30.000

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Commissies	50.000	14.000
Externe contacten / PR / Symposium / Website	50.000	50.000
Basic Corporate Governance research	50.000	50.000
Reiskosten	2.000	2.000
Overigen	30.000	30.000
<hr/> Totaal kosten	<hr/> 452.000	<hr/> 356.000
 Kosten verstrekking steminformatie	 50.000	 50.000
<hr/> Totaal lasten	<hr/> 502.000	<hr/> 406.000

Toelichting op de begroting EUMEDION 2006

BATEN

Contributies

Kleine deelnemers (met een belegd vermogen van maximaal € 1 miljard) worden ontzien. Naarmate een deelnemer meer belegd vermogen in bezit heeft, stijgt zijn bijdrage progressief. Van de geassocieerde deelnemers wordt een vergoeding van € 1.500 verlangd. EUMEDION stelt zich overigens ook open voor donaties e.d. van partijen die geen lid willen of kunnen worden.

De verdeling en de contributie zou er voor pensioenfondsen als volgt uit kunnen zien:

- Tot 1 miljard euro belegd vermogen basis bedrag van 1.500 euro.
- Tussen 1 miljard en 5 miljard belegd vermogen 3.000 euro.
- Tussen 5 miljard en 10 miljard belegd vermogen 7.500 euro
- Tussen 10 miljard en 20 miljard belegd vermogen 15.000 euro.
- Boven 20 miljard belegd vermogen 25.000 euro.

Op basis van het bovenstaande is de verwachte contributieopbrengst als volgt:

- Pensioenfondsen

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Belegd vermogen (bedragen in €)	Contributie- bedrag	Aantal	Contri- butie
Tot 1 miljard	1.500	8	12.000
Tussen 1 miljard en 5 miljard	3.000	15	45.000
Tussen 5 miljard en 10 miljard	7.500	5	37.500
Tussen 10 miljard en 20 miljard	15.000	5	75.000
Boven 20 miljard	25.000	3	75.000
Totaal Pensioenfondsen		36	244.500

- Overige institutionele beleggers (incl. buitenland)

Belegd vermogen (alle assetcategorieën onder management, voor Nederlandse klanten en in Nederlandse vennootschappen belegd, zowel institutioneel als retail)

(bedragen in €)	Contributie- bedrag	Aantal	Contri- butie
Tot 1 miljard	1.500	1	1.500
Tussen 1 miljard en 10 miljard	10.000	5	50.000
Boven 10 miljard	25.000	6	150.000
Totaal Overige institutionele beleggers		12	201.500

SCGOP heeft bij omzetting naar EUMEDION naar verwachting nog een eigen vermogen van ongeveer € 60.000. Dit bedrag wordt ingebracht in EUMEDION. Gelet hierop is het redelijk dat Eumedione, grote deelnemers (belegd vermogen van meer dan € 10 mrd) een eenmalige toetredingsfee betalen van € 10.000. De initiële toetreders (F & C, ING Investment Management en Robeco) worden gekort op deze toetredingsfee i.v.m. hun bijdrage (€ 7.500) aan de projectgroep EUMEDION. Voor hen bedraagt de toetredingsfee € 2.500. De toetredingsfees zullen worden toegevoegd aan het eigen vermogen van EUMEDION.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Producten en diensten

Er dient een splitsing gemaakt te worden in enerzijds de financiering van het platform en de lobby activiteiten via één contributiebedrag en anderzijds van de bekostiging van de activiteiten via verstrekking van steminformatie.

Opbrengst verstrekking steminformatie

EUMEDION rekent het zich tot haar taak om op verzoek van haar deelnemers diensten op het gebied van corporate governance aan te bieden die de deelnemers informeren over de vele aspecten van corporate governance en hen helpen bij het formuleren en uitvoeren van een eigen corporate governance beleid. De verwachte bijdragen zullen naar verwachting € 50.000 bedragen.

LASTEN

Kosten

Personeelskosten

In de Eumedione situatie ontstaat een noodzaak de staf te versterken. In de begroting is daarom uitgegaan van een fulltime directeur en een fulltime beleidsmedewerker / secretaris die naast ad hoc onderzoek, zich bezig houdt met het deelnemen aan commissievergaderingen en het (parttime) secretariaat aanstuurt. Deze rapporteert aan de directeur, terwijl de laatste zich met name met externe aangelegenheden bezig houdt en aan de voorzitter rapporteert. In het pessimistische begrotingsscenario kan de fulltime beleidsmedewerker pas in de tweede helft van 2006 worden aangetrokken.

De begrote personeelskosten zien er nu als volgt uit:

- Directeur	120.000
- Beleidsmedewerker	80.000
- Secretariaat (0,5 fte)	20.000
Totaal	<u>220.000</u>

Huisvestingskosten

Aanname is dat EUMEDION voorlopig gehuisvest zal zijn in het kantoor van het ABP te Schiphol.

De begrote kosten bestaan uit:

- Huurkosten	30.000
--------------	--------

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

- Overige huisvestingskosten	20.000
	<hr/>
	50.000

Commissies

Het gaat hier om de kosten (bijvoorbeeld extern advies) die worden gemaakt door volgende commissies: Juridische Commissie, Audit Commissie, Onderzoekscommissie, PR Commissie en de Evenementen Commissie (organisatie symposia en workshops).

Externe contacten / PR / Symposium / Website

Hier vallen onder andere de kosten onder voor het organiseren van bijeenkomsten en het onderhouden van een website.

Basic research corporate governance

Dit zijn de kosten voor fundamenteel onderzoek naar het belang van corporate governance.

Reiskosten

Dit zijn de kosten voor het bezoeken van congressen, het houden van lezingen en het bezoeken van deelnemers.

Overigen

Hieronder vallen onder andere de kosten accountant, kosten literatuur, kosten opleidingen en kosten abonnementen en bijdragen.

Verstrekking steminformatie

Dit zijn de kosten betreffende benodigde informatie met betrekking tot Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen ten behoeve van de bepaling van het stemgedrag.

6.2 Meerjarenplanning

De begroting voor 2007 en 2008 wordt naar verwachting elk jaar met ongeveer twintig procent verhoogd door een verdere uitbreiding van de werkzaamheden en het aantal activiteiten. Deze verhoging wordt gedekt uit een stijging van het aantal deelnemers en de jaarlijkse aanpassing van de contributiehoogte aan de stijging van consumentenprijsindex. Verwacht mag worden dat bij het zichtbaar worden van de betekenis en werkzaamheden van

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

EUMEDION het aantal deelnemers stijgt. Het is de verwachting dat juist onder de categorie "overige institutionele beleggers" Eumedione deelnemers kunnen worden geworven, gelet op het aantal potentiële deelnemers en het feit dat SCGOP nog geen beleggingsinstellingen, vermogensbeheerders en verzekeraars als deelnemer kende.

EUMEDION

	Begroting 1/1-31/12 2007	Begroting 1/1-31/12 2008
(Bedragen in €)		
<hr/>		
BATEN		
<i>Contributies</i>		
Pensioenfondsen	225.000	250.000
Overige institutionele beleggers	225.000	300.000
Geassocieerde deelnemers	6.000	6.000
Totaal contributies	456.000	556.000
<hr/>		
<i>Producten en diensten</i>		
Opbrengst verstrekking steminformatie	50.000	50.000
Totaal producten en diensten	50.000	50.000
<hr/>		
<i>Overige baten</i>		
Rente inkomsten	-	-
Totaal overige baten	-	-
<hr/>		
Totaal baten	506.000	606.000

LASTEN

Kosten

Personeelskosten	220.000	260.000
Huisvestingskosten	50.000	55.000

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

Commissies	50.000	55.000
Externe contacten / PR / Symposium / Website	50.000	60.000
Basic Corporate Governance research	50.000	90.000
Reiskosten	6.000	6.000
Overigen	30.000	30.000
Totaal kosten	456.000	556.000
<hr/>		
Kosten verstrekking steminformatie	50.000	50.000
Totaal lasten	506.000	606.000

Toelichting: in 2008 kan ruimte ontstaan voor meer onderzoek op het terrein van corporate governance en het eventueel aantrekken van een tweede beleidsmedewerker (tweede helft 2008).

NB: mocht blijken dat het aantal deelnemers sterk stijgt, dan vindt na verloop van tijd een herbezinning van de contributiestructuur plaats.

7. Governance en structuur

7.1 Inleiding

In navolgende wordt verder ingegaan op de structuur en governance van EUMEDION. Een stichting met kenmerken van een vereniging wordt de meest aangewezen rechtspersoon voor EUMEDION geacht.

De stichting is een samenwerkingsverband zonder leden, waarbij de inhoud van de rechtspersoon wordt bepaald door het doel en de statuten. Het bestuur is het enige wettelijk voorgeschreven orgaan van de stichting, de stichting kent daardoor een relatief grote vrijheid van inrichting. Als rechtspersoon leent de stichting zich bij uitstek voor het nastreven van ideële doeleinden. Het democratisch karakter kan worden verbeterd door naast het bestuur één of meer andere organen op te richten, die bepaalde bevoegdheden bij het bestuur wegnemen. De deelnemers kunnen zeggenschapsrechten hebben die via de Vergadering van Deelnemers kunnen worden uitgeoefend.

Bij de uitwerking van de structuur en governance van EUMEDION is als uitgangspunt gekozen dat het bestuur van de stichting grote beleidsvrijheid heeft binnen het jaarlijks door de Vergadering van Deelnemers vastgestelde beleidsplan, zij het dat aan de Vergadering van Deelnemers een correctiemogelijkheid wordt geboden. Hierbij is getracht zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bepalingen in de Code Tabaksblat.

7.2 Hoofdlijnen governance EUMEDION

1. Doel:

het doel van EUMEDION is het vanuit de verantwoordelijkheid van in Nederland gevestigde institutionele beleggers onderhouden en doorontwikkelen van goede corporate governance en het bevorderen van de acceptatie en naleving van standaarden hiervan door beursgenoteerde vennootschappen en institutionele beleggers, met name in Nederland en Europa.

2. Zetel:

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

de stichting zal haar zetel hebben te Amsterdam.

3. Naam:

de Eumedione naar wordt "...".

4. Organen stichting:

- a. Algemeen bestuur;
- b. Dagelijks bestuur;
- c. Vergadering van Deelnemers;
- d. Directeur;
- e. Commissies.

5. Deelnemers:

a. Gewone deelnemers:

deelname aan EUMEDION staat open voor institutionele beleggers met rechtspersoonlijkheid. Onder institutionele beleggers wordt verstaan (i) pensioenfondsen, (ii) vermogensbeheerders, (iii) beheerders van beleggingsinstellingen en (iv) verzekeringsmaatschappijen;

b. Geassocieerde deelnemers:

aan Gewone deelnemers verwante partijen die niet voldoen aan de criteria voor Gewone deelnemers¹. Het Algemeen bestuur kan Geassocieerde Deelnemers uitnodigen om zijn bestuursvergaderingen bij te wonen. Geassocieerde deelnemers hebben stemrecht in de Vergadering van Deelnemers noch in de bestuursvergaderingen.

6. Toelating deelnemers:

- a. het Algemeen bestuur stelt een reglement op voor de toetreding van Gewone deelnemers en Geassocieerde deelnemers²;

¹ Andere rechtspersonen die min of meer parallelle/vergelijkbare belangen hebben, zoals de koepelorganisaties van de verschillende institutionele beleggersgroepen (DUFAS, Verbond van Verzekeraars, VB, OPF, etc.). Vergelijk de huidige waarnemers van SCGOP. De Geassocieerde deelnemers hebben geen stemrecht en er zal een door het Algemeen bestuur voor te stellen financiële bijdrage gelden, voor het jaar 2006 vast te stellen op € 1.500. Overigens hebben de Geassocieerde deelnemers, tenzij de statuten en/of reglementen uitdrukkelijk anders bepalen, dezelfde rechten en verplichtingen als de Gewone deelnemers.

² In beginsel kunnen alle institutionele beleggers toetreden tot EUMEDION. Het Algemeen bestuur zal zo spoedig mogelijk criteria opstellen voor de toetreding van Gewone deelnemers en Geassocieerde deelnemers.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

- b. het Algemeen bestuur beoordeelt, gehoord de Gewone deelnemers, een aanvraag tot Gewone deelnemer of Geassocieerde deelnemer en beslist naar eigen discretie of de aanvraag wordt gehonoreerd³;
 - c. het Algemeen bestuur kan partijen uitnodigen om Gewone deelnemer of Geassocieerd deelnemer te worden⁴;
 - d. Gewone deelnemers en Geassocieerde deelnemers worden door het bestuur gekwalificeerd en in één van de vier groepen van institutionele beleggers ingedeeld⁵.
7. Rechten en plichten deelnemers:
- a. betaling van een door het Algemeen bestuur jaarlijks vast te stellen jaarlijkse bijdrage⁶;
 - b. nakoming van de met EUMEDION aangegane verplichtingen⁷.
8. Einde deelname:
- a. opzeggen door Gewone deelnemer of Geassocieerde deelnemer⁸;
 - b. opzeggen door het Algemeen bestuur⁹;
 - c. verliezen Gewone deelnemer of Geassocieerde deelnemer kwalificatie¹⁰;
 - d. “change-of-control” bij Gewone deelnemer;
 - e. Gewone deelnemer of Geassocieerde deelnemer houdt op te bestaan;
 - f. Gewone deelnemer of Geassocieerde deelnemer schaadt de belangen van EUMEDION en/of andere gewichtige reden.

³ Het Algemeen bestuur beslist evenwel aan de hand van de criteria voor toetreding zoals deze in het reglement genoemd onder punt 6, onderdeel a, zijn opgenomen.

⁴ Het bestuur krijgt de mogelijkheid om partijen uit te nodigen welke formeel niet maar materieel wel aan de definitie van Gewone deelnemer of Geassocieerd deelnemer voldoen.

⁵ De vier groepen zijn (i) pensioenfondsen, (ii) vermogensbeheerders, (iii) beleggingsfondsen en (iv) verzekeraars.

⁶ Zie in deze ook noot 8.

⁷ Krachtens een besluit van het Algemeen bestuur en/of Vergadering van Deelnemers. Het gaat hier om contracten met individuele deelnemers.

⁸ Een langere opzegtermijn kan worden overwogen zodat enige zekerheid ontstaat over de jaarlijkse contributieopbrengst, tenzij de contributie wordt verhoogd (dan moeten deelnemers de mogelijkheid hebben eruit te stappen).

⁹ Als opzeggingsgronden voor het Algemeen bestuur kunnen dienen de hierna onder 8.c, d en f te noemen omstandigheden.

¹⁰ De kwaliteit van Gewone deelnemer of Geassocieerde deelnemer en/of de door het Algemeen bestuur aan toetreding te stellen criteria (zie hiervoor noot 2).

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

9. Algemeen bestuur¹¹:
- a. slechts Gewone deelnemers kunnen deel uit maken van het Algemeen bestuur;
 - b. een door het Algemeen bestuur benoemde Gewone deelnemer vaardigt een persoon af naar het Algemeen bestuur¹²;
 - c. het Algemeen bestuur kent minimaal 5 (vijf) en maximaal 9 (negen) bestuursleden¹³;
 - d. het Algemeen bestuur geniet het vertrouwen van de Gewone deelnemers. De Vergadering van Deelnemers kan bij het opzeggen van het vertrouwen in het Algemeen bestuur, het Algemeen bestuur ontslaan¹⁴. De Vergadering van Deelnemers kan slechts het Algemeen bestuur ontslaan in een vergadering waarin ten minste 1/3 (één derde) van het aantal deelnemers is vertegenwoordigd¹⁵;
 - e. bestuursleden worden in eerste instantie benoemd bij de statutenwijziging, daarna worden zij benoemd door het Algemeen bestuur;
 - f. het Algemeen bestuur start bij een vacature de voorhangprocedure¹⁶ en draagt een bestuurslid voor¹⁷;
 - g. gedurende de voorhangprocedure kunnen de Vergadering van Deelnemers en iedere Gewone deelnemer aan het Algemeen bestuur een alternatief voor het door het Algemeen bestuur voorgedragen bestuurslid voordragen¹⁸;
 - h. het Algemeen bestuur kan nadere kwaliteitseisen stellen aan bestuursleden¹⁹;
 - i. samenstelling Algemeen bestuur: er wordt naar gestreefd ten minste één bestuurslid uit iedere groep van institutionele beleggers steeds in het Algemeen

¹¹ Het stichtingsrecht gaat uit van het beginsel van collegiaal bestuur.

¹² Er wordt een deelnemer voorgedragen die een bestuurslid (natuurlijk persoon) zal afvaardigen naar het Algemeen bestuur. Doorgaans zal bij de voordracht van de deelnemers tevens de naam van het af te vaardigen bestuurslid bekend worden gemaakt.

¹³ In het reglement zal in eerste instantie opgenomen zijn dat het Algemeen bestuur zowel bestuursleden als plaatsvervangend bestuursleden kent. Bestuurslid en plaatsvervangend bestuurslid kunnen beide tegelijk volwaardig aan de bestuursvergadering deelnemen met dien verstande dat alsdan slechts het bestuurslid mag stemmen. Bestuursleden en plaatsvervangend bestuursleden staan in een bestuurlijke, arbeidsrechtelijke en/of contractuele verhouding tot de deelnemer. In overleg met de deelnemer waarmee de bestuurslid een bestuurlijke, arbeidsrechtelijke en/of contractuele verhouding heeft, zal het bestuurslid een plaatsvervanger aanwijzen.

¹⁴ Slechts het gehele Algemeen bestuur kan worden ontslagen door de Vergadering van Deelnemers, niet individuele bestuursleden (natuurlijke personen). Individuele bestuursleden (natuurlijke personen) kunnen uitsluitend door het Algemeen bestuur worden geschorst.

¹⁵ Overeenkomstig best practice bepaling IV.1.1 van de Code Tabaksblat.

¹⁶ De voorhangprocedure zal door het Algemeen bestuur verder worden uitgewerkt en worden geïncorporeerd in het reglement van het Algemeen bestuur.

¹⁷ Bij de voordracht zal nadrukkelijk de bestaande en toekomstige samenstelling van het Algemeen bestuur in ogenschouw worden genomen. Zie hierna 9.i.

¹⁸ Deze zullen evenwel aan de kwaliteitseisen, zoals eventueel door het Algemeen Bestuur opgesteld, moeten voldoen. Zie hierna 9.h.

¹⁹ Bijvoorbeeld uitsluitend uit een bepaalde groep van deelnemers, beleggingsachtergrond etc. Een en ander zal evenwel dienen plaats te vinden binnen de grenzen van het reglement van het Algemeen bestuur.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

- bestuur zitting te laten hebben²⁰ en overigens worden bij de samenstelling van het Algemeen bestuur zo veel mogelijk de ontwikkelingen en verhoudingen van deze groepen in het deelnemersbestand in acht genomen²¹;
- j. iedere bestuurder (deelnemer) wordt in beginsel voor 2 (twee) jaar gekozen²². Iedere bestuurder (deelnemer) is terstond herkiesbaar. Er wordt een rooster van aftreden opgesteld, zodat steeds ieder jaar bestuurders aftreden en de resterende bestuurders het jaar daarop²³. Het door de bestuurder (deelnemer) af te vaardigen bestuurslid (natuurlijke persoon) kan maximaal 6 (zes) jaar aaneengesloten bestuurslid zijn²⁴;
 - k. het Algemeen bestuur kiest jaarlijks de bestuursleden voor de bestuursfuncties²⁵;
 - l. het Algemeen bestuur mag taken en/of bevoegdheden aan het Dagelijks bestuur delegeren.
 - m. in de statuten wordt een (standaard) tegenstrijdig belang regeling opgenomen voor alle bestuursleden;
 - n. bij omzetting van EUMEDION wordt het Algemeen bestuur benoemd en het rooster van aftreden worden opgesteld;
 - o. het Algemeen bestuur vergadert in ieder geval voorafgaand aan iedere Vergadering van Deelnemers²⁶;
 - p. de Directeur wordt door het Algemeen bestuur uitgenodigd diens vergaderingen bij te wonen. De Directeur heeft een adviserende stem in de vergadering van het Algemeen bestuur;

²⁰ Zie noot 5.

²¹ De verdere invulling hiervan zal verder uitgewerkt worden in het reglement van het Algemeen bestuur.

²² Ieder bestuurslid heeft zitting in het bestuur als afgevaardigde/vertegenwoordiger van de in het bestuur gekozen deelnemer. Indien het bestuurslid niet meer een bestuurlijke, arbeidsrechtelijke en/of contractuele verhouding tot een deelnemer heeft, kan de deelnemer alsdan in de zittingsperiode, in overleg met het Algemeen bestuur, een ander bestuurslid afvaardigen. Indien de deelnemer waarmee het bestuurslid een bestuurlijke, arbeidsrechtelijke en/of contractuele verhouding heeft ophoudt deelnemer te zijn van EUMEDION, zal diens bestuurderschap ophouden per de datum dat de deelnemer ophoudt deelnemer van EUMEDION te zijn.

²³ Alle bestuursleden worden (her)benoemd voor 2 (twee) jaar. Na de statutenwijziging zal de helft (50%) van de bestuursleden na 1 (één) jaar aftreden. Bij een oneven aantal bestuursleden zal de eerste keer meer dan de helft worden voorgedragen voor (her)benoeming. Daarna voorziet het rooster van aftreden erin dat onder normale omstandigheden niet het gehele bestuur, maar steeds ongeveer de helft van de bestuursleden aftreedt en het jaar daarop de resterende bestuursleden. Aldus wordt de continuïteit in het bestuur en het beleid ervan nagestreefd.

²⁴ Hoewel de bestuurde (deelnemer) steeds herkiesbaar is, wordt aangemoedigd dat de persoon die door de deelnemer wordt afgevaardigd, het bestuurslid (natuurlijke persoon), na verloop van tijd wisselt. Het bestuurslid kan na één bestuursperiode (zijnde 2 (twee) jaar) afwezigheid wederom door de deelnemers worden afgevaardigd naar het bestuur.

²⁵ Zie hierna onder punt 10. De statuten en/of het reglement van het bestuur kan er in voorzien dat ieder jaar deze verkiezing plaatsvindt.

²⁶ Derhalve minimaal twee maal per kalenderjaar. Aangenomen wordt dat het Algemeen bestuur (op termijn) minder vaak bijeenkomt dan het huidige SCGOP bestuur dat jaarlijks tussen de 10 en 12 keer in vergadering bijeenkomt. Het Dagelijks bestuur zal naar verwachting even frequent vergaderen als het huidige SCGOP bestuur, terwijl het Algemeen bestuur naar verwachting (gemiddeld) één maal per kwartaal zal vergaderen. Een en ander zal in het reglement van zowel Algemeen bestuur als Dagelijks bestuur worden vastgelegd.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

- q. taak en werkwijze/reglement Algemeen bestuur²⁷.
10. Bestuursfuncties Algemeen bestuur:
- voorzitter;
 - vice-voorzitter²⁸;
 - secretaris;
 - penningmeester.
11. Dagelijks bestuur:
- alle bestuursfuncties van het Algemeen bestuur zijn vertegenwoordigd in het Dagelijks bestuur;
 - de Directeur wordt door het Dagelijks bestuur uitgenodigd diens vergaderingen bij te wonen. De Directeur heeft een adviserende stem in de vergadering van het Dagelijks bestuur;
 - het Dagelijks bestuur vergadert in ieder geval voorafgaand aan iedere vergadering van het Algemeen bestuur²⁹;
 - het Dagelijks bestuur legt verantwoording af aan het Algemeen bestuur;
 - taak en werkwijze/reglement Dagelijks bestuur³⁰.
12. Vergadering van Deelnemers:
- iedere deelnemer heeft een agenderingsmogelijkheid;
 - iedere Gewone deelnemer heeft 1 (één) stem in de vergadering;
 - de Vergadering van Deelnemers vergadert ten minste twee maal per kalenderjaar.³¹
13. Directeur:
- arbeidsovereenkomst met EUMEDION³²;
 - de Directeur legt verantwoording af aan het Dagelijks bestuur.

²⁷ Dit reglement bevat zowel de taak en werkwijze van het Algemeen bestuur als het Dagelijks bestuur.

²⁸ Wellicht gecombineerd met de functie van secretaris en/of penningmeester.

²⁹ Derhalve minimaal twee maal per kalenderjaar. Zie verder hierboven noot 26.

³⁰ Zie noot 27.

³¹ Eén Vergadering van Deelnemers in het najaar waar het Beleidsplan dient te worden vastgesteld en één in het voorjaar waar de jaarrekening dient te worden goedgekeurd.

³² Alleen het Algemeen bestuur mag namens EUMEDION arbeidsovereenkomsten sluiten.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

c. taak en werkwijze/reglement Directeur.

14. Commissies:

- a. voortzetting van de vijf bestaande SCGOP commissies³³;
- b. deelname door afgevaardigden van alle deelnemers mogelijk³⁴;
- c. Directeur q.q. lid van alle commissies;
- d. de commissievoorzitters worden jaarlijks uit het midden benoemd;
- e. de commissievoorzitters kunnen aan alle vergaderingen van het Algemeen bestuur deelnemen³⁵;
- f. het bestuur kan tijdelijke en/of permanente Eumedione commissies in het leven roepen;
- g. taak en werkwijze/reglement voor alle commissies³⁶;

15. Vertegenwoordiging:

- a. Algemeen bestuur;
- b. twee gezamenlijk handelende leden van het Dagelijks bestuur³⁷;
- c. Directeur³⁸.

16. Bijzondere besluiten:

- a. de navolgende limitatieve bijzondere besluiten zijn onderworpen aan de goedkeuring door de Vergadering van Deelnemers:
 - i. statutenwijzing;
 - ii. ontbinding.
- b. de navolgende limitatieve bijzondere besluiten worden niet genomen dan na overleg met de Vergadering van Deelnemers:

³³ (i) Juridische commissie, (ii) Onderzoekscommissie, (iii) PR commissie, (iv) Audit commissie en (v) Evenementen Commissie.

³⁴ Afgevaardigden van Gewone deelnemers kunnen op uitnodiging van een commissie toetreden of zich eigener beweging daarom verzoeken bij een commissie. Afgevaardigden van Geassocieerde deelnemers kunnen op uitnodiging van een commissie toetreden, na goedkeuring door het Algemeen bestuur.

³⁵ Indien en voorzover zij niet tevens in de functie van bestuurslid (of plaatsvervangend bestuurslid, zie noot 13) aan de bestuursvergadering deelnemen, hebben zij in de bestuursvergadering geen stemrecht. Zij kunnen evenwel per volmacht rechtsgeldig stemmen in de bestuursvergadering.

³⁶ Waar nodig zullen de "terms of reference" van de huidige SCGOP commissies worden aangepast en/of aangevuld.

³⁷ Overwogen kan ook worden dat de voorzitter een van beide bestuursleden moet zijn. De Directeur heeft hierbij niet te gelden als een bestuurslid, voor hem is een afzonderlijke (beperkte) vertegenwoordigingsbevoegdheid van kracht.

³⁸ Zij het met een beperkte volmacht.

- i. opzeggen deelname van Gewone deelnemer en/of Geassocieerde deelnemer door het Algemeen bestuur);
- ii. (wijzigingen in) het reglement van het Algemeen en Dagelijks bestuur.
- c. de jaarrekening wordt goedgekeurd door de Vergadering van Deelnemers³⁹.
- d. het jaarlijkse Beleidsplan (inclusief begroting) wordt vastgesteld door de Vergadering van Deelnemers⁴⁰.

17. Besluitvorming/stemmen:

- a. als uitgangspunt geldt dat het Algemeen bestuur besluit met gewone meerderheid indien en voorzover ten minste de helft van de bestuursleden aanwezig is⁴¹ of een volmacht is afgegeven;
- b. bepaalde limitatieve bestuursbesluiten⁴² kunnen slechts worden genomen met een gekwalificeerde meerderheid van 2/3 (tweederde) van de aanwezige stemmen en voorzover ten minste de helft van de bestuursleden aanwezig is⁴³ of een volmacht is afgegeven;
- c. de Vergadering van Deelnemers besluit met gewone meerderheid;
- d. agendering door Gewone deelnemers: iedere Gewone deelnemer en de Vergadering van Deelnemers kunnen een voorstel voor de agenda van de Vergadering van Deelnemers doen bij het Algemeen bestuur. Het Algemeen bestuur beslist dienaangaande. Afwijzing door het Algemeen bestuur geschiedt steeds gemotiveerd. Een verzoek tot agendering tijdens de Vergadering van Deelnemers van het ontslag van het Algemeen bestuur wordt steeds gehonoreerd⁴⁴;
- e. statutenwijzigingen kunnen slechts op voordracht van het Algemeen bestuur worden geagendeerd, en worden tevoren besproken met de Vergadering van Deelnemers⁴⁵;
- f. er kan bij volmacht worden gestemd. Volmachtverlening kan slechts plaatsvinden tussen Gewone deelnemers onderling of bestuursleden onderling. Er is geen

³⁹ De Vergadering van Deelnemers kan de jaarrekening alleen goed- of afkeuren; zij heeft geen recht van amendement.

⁴⁰ De Vergadering van Deelnemers heeft hier het recht van amendement.

⁴¹ Of een bestuurslid is vertegenwoordigd door diens plaatsvervanger. Zie verder noot 13.

⁴² Zal nog verder worden uitgewerkt. Bijvoorbeeld statutenwijziging.

⁴³ Of een bestuurslid is vertegenwoordigd door diens plaatsvervanger. Zie verder noot 13.

⁴⁴ Ontslag van een individuele bestuurslid zal niet mogelijk zijn (zie noot 14).

⁴⁵ Zie evenwel noot 42.

Stichting Corporate Governance Onderzoek voor Pensioenfondsen

bepanking in het aantal volmachten dat een deelnemer of bestuurslid kan verkrijgen;

- g. buiten vergadering kunnen door het Algemeen bestuur besluiten worden genomen.

18. Reglementen:

- a. de statuten kennen minimumeisen waaraan het reglement van het Algemeen bestuur en het reglement van het Dagelijks bestuur moeten voldoen;
- b. Alle (wijzigingen van) reglementen (inclusief reglement commissies, etc.) dienen door het Algemeen bestuur te worden opgesteld en/of goedgekeurd.

19. Ontbinding rechtspersoon:

procedure bij ontbinding van EUMEDION.

20. Verantwoording:

- a. jaarrekening en jaarverslag;
- b. jaarlijks Beleidsplan (inclusief begroting);
- c. decharge Algemeen bestuur.